

Աւագանու՛մ : Եփրատը եթէ պարծենում էր թարչիչով, Կարգեմիչով, Խոլդամարով, Մալաթիայով, Մարկալով, Աշտիշատով, Ճապաղջրով, Արծնով. Արաքսը՝ Արմաւիրով, Արտաշատով, Դւինով, Անիով, Խոլմադարով, Բազրանով, Չարիշատով եւ Կարսով, Ճորոխն էլ դրանցից ետ շմնաց Աբերնեսով, Ահարով, Աշմուշէնով, Անիով, Բագդատով, Բահլով, Ախպատով, Արմաշէնով, Արտաշէնով, Արքունիսով, Խալխալով, Խախով, Մարմաշով, Մարկաշով, Մարաշով, Ուրով, Չերմեսով, Պալխարով, Սալաջրով, Սպերով եւ Բարերտոնով : Այս երեքշարք քաղաքների անունները ցոյց են տալիս, որ դրանք իրարից են բղխած, բեղմնաւորւած եւ զարգացած, որոնք ձգտել են մրցել եւ իրար գերազանցել զարկ տալով քաղաքակրթութեան :

Ուր, Ուրեք, Ուրեխ, Ուրկալա, Ուրթըն, Ուրթամասի, Ուրուտ, Ուրքար եւ Ուրծմա գեղերը, որոնք շինուած են Ճորոխի Աւագանու՛մ նախկին քաղաքների, ամրոց-բերդերի աւերակներում, որոնք գուցէ նախկին շէն աւանների շարունակութիւններն են կազմում, ցոյց են տալիս Սումմէր-Ակկադների, Հաթթերի, Միտանացիների քաղաքների անունների արձագանգը մեք աշխարհում : Մանաւանդ Սպեր-Իսպիր աւանը, իր շրջակայքի պղնձի հանքերի պեղումներով եւ մշակոյթներով յիշեցնում է